

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înepoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Omul și ținta vieții lui.

În plină vară, când vegetația bogată a țarinilor abia dă răgaz de odihnă omului preocupat de recoltarea ei, Biserica ne pironeste pe un moment mintea asupra unui lucru în aparență incomod, în fond binevenit pentru prea învăpăiată noastră imaginație. Este problema fundamentală a vieții: omul și rostul său în astă lume.

Cu un belșug de elemente din cari înțelepciunea creștină toarce un prețios fir conducător, evangelia Duminicii a șasea după Rusalii rezolvă în bună parte marea problemă...

Cadrul e încolor, aproape șters. Nici atât de atrăgător ca arșița sub care oamenii găfăie azi pentru pâne. O margine de orașel „cetatea Domnului”, un fel de mahala în care niște nenorociți târăsc înfășat în zdrențe într'un fel de pat pe unul mai nenorocit decât ei. „Un slăbănog” după cuvântul evangheliei.

Iisus, spre care se ridică ochii supti ai nenorocitului, îl încurajează blând zicându-i *îndrăznește fiule; iartă-ți-se fie păcatele!*

Intinsul mare al pământului din care evangelia sesizează un loc din orașelul palestinian este icoana lumii, pătată de mulțimea mizeriilor și insuficiențelor vieții omenești. Această vieață este o boală permanentă, un chin infernal atunci când nu o agită nici o undă de sus. Omul fără Cer nu-i decât un condamnat, sau — pe potriveala Scripturii — un „slăbănog”.

Ci iată-L că apare Iisus! Și cu atât mai bine când omul însuși se duce sau este dus la Iisus. Călăuzit de siguranța credinței „ancora vieții” omul ajunge totdeauna la Iisus, întocmai ca slăbănogul mântuit.

Din ceata unor asemenea oameni, din gura

unei meserii pierzătoare de suflet, dintre vameși Iisus cheamă pe un om la cinstea împreunei lucrări cu Dumnezeu. Este chemarea lui Matei.

După ce a vindecat un trup Iisus a continuat vindecând un suflet: și ici și dincolo Mântuitorul redă omului fericirea, bucuria unei trăiri adevărate.

Și dacă aprofundăm cu ochii inimii noastre farmecul lăuntric al episodului biblic, nu se poate să nu fim cuceriți de frumusețea înțelepciunii desprinsă din ansamblul lui. Iată, revenind asupra-i, ici mulțimea curioșilor sportită neconțin clipă de clipă și îmbulzindu-se spre cel care acum își duce singur patul. Dincolo stând deoparte neobservată gloata fariseilor prințând tot mai mult curaj până ce deodată manifestă îndrăzneț împotriva „hulitorului de Dumnezeu”. Deci, o zăpăceală complectă: aceea-i icoana lumii!

Dureroasă situație, icoană searbădă a lumii! Dreptul iată-l răsplătit cu nedreptate, fapta bună batjocurită. Poate oare să îndure Dumnezeu ca nedreptatea să troneze între oameni? Nedreptatea, ingratitudea să-și trimită aburul lor urit până la picioarele Domnului?

Nu! Nicidecum. Dumnezeu nu a creat pe om pentru o lume stăpănită de hazard, lăsându-l în voia tuturor zăpăcelilor, înhăitat cu mizeriile și nenorocirile! În lutul trupului El a sădit luminișul credinței care îi ridică perpetuu mintea spre Cer: este vocea care cheamă din marasmul lumesc pe Matei din evangelia sfântă de astăzi.

...Pomenirea dreptului proroc Ilie, prototipul curăției trupești, al onoarei și jertfei, întregeste minunatul efect pe care sârbătoarea Duminicii ni-l împărtășește nouă creștinilor în buimăceala ceasurilor de acum.

666

Continuare din Nr. 22. De: **Pr. Ioan Nicorescu**

Că afirmarea nu e adevărată se vede și din aceea că, numărul ni-e cunoscut : 666. Acest fapt demonstrează ceva sigur și aceasta se referă la numele fiarei, în ce privește structura și puterea fiarei. Știind acestea, nu se mai recere o altă ediție a acestui număr în slove.

Verbul : „*ψηφίξεν*“ nu înseamnă numai a socoti, ci și a calcula, calculare, ceea ce se poate lua într'un sens mai amplu. În cazul nostru are un dublu înțeles : 1. Să socotim, să găsim, să hotărâm, ce fel de nume ar fi acela, pe care-l credem a fi ; 2. Să calculăm din asemănarea acestui nume cu 666 ce putere de rezistență are și de ce activitatea capabilă fiara ?

În v. 17 a fost vorba despre numărul numelui fiarei și în XV₂ repetă Ioan tot aceastal. Din acestea nu urmează că numărul literelor trebuie să dea numele 666, dar, am văzut, că acestea consună. După ce însă dat e numele și numărul, urmează că se și deosebesc întregolaltă. Numărul 666 e numele fiarei pentru că înseamnă durabilitatea și calitatea activității fiarei și de aceea se numește numărul fiarei pentru că cu numele acesta se definește ființa fiarei și prin urmare și calitatea și activitatea ei.

În cele ce urmează Evangelistul Ioan ne stăla îndemână întru aflarea numelui tainic, scriind : E numărul unui om și numărul lui e 666. Prin aceasta vrea să zică, că numărul acesta apare la o persoană, căreia îi aparține și că acest nume arată fiara. Și unde ar putea obveni acest nume cu acest număr ? Dacă cumpenim că Ioan, în Apocalipsul său să referă atât de mult la Vechiul Testament și că însăși Sf. Scriptură să referă la sine însăși și în lipsa altor date nu putem trage la îndoială, că numărul cunoscut și cu numele său trebuie căutat în T. V. și într'adevăr întâmpinăm atât numele cât și numărul la I. Ezdra II. 13 : „*יששכר* בני אדני קסששמהששים = „Fiii lui Adonicam : Șase sute cizeci și șase“ ; Fiii Adonicam sexcenti sexaginta sex“ ; Și tot acest număr de fii se află și la a II. Ezdra VII 18. Acest vers obvine în recenziunea poporului Israil efeptuită sub Zorobabel la anul 536 a Chr. reîntors în Iudeea din Babilon pe timpul lui Cyrus.

Despre acest Adonicam nu se știe mai mult. El a putut să fie un bărbat ales, a cărui calitate nici Apocalipsul nu o neagă.

Numele din *אדון* = Domn, Ps. 114,7 fără articol se referă la Dumnezeu și împreună cu articol *קום* = „Domnul se scoală“, vine

într'ajutor la ai Săi și se răzbună asupra dușmanilor. Așa în Ps. III. 7 VII. 6 XI. 19 : „Scoală Doamne, (ajută nouă)“. Aceste locuri consună de minune cu ceice să închină fiarei : Cine e asemenea fiarei și cine poate să se lupte cu dânsa ? El face aluzie aci la lupta fiarei ce o dă contra lui Dumnezeu și a Bisericii și se potrivește de minune la descrierea ce o face Pavel Apostolul la a II Tesaloniceni II. 4 despre omul care păcătuiește : „*Protivnicul și care se înalță mai presus de tot ce se numește Dumnezeu, sau este de închinat, așa încât să șadă el în Biserica lui Dumnezeu ca un Dumnezeu, arătându-se pe sine că ar fi Dumnezeu*“.

Din acest citat se vede cum se scoală fiara contra lui Dumnezeu, ca și cum ar zice : nu acela e Domnul, el e mai mult un neînsemnat produs al fantesiei și arogației închinătorilor : De fapt eu sunt Domnul și trebuie să înălțați mâinile pentru a mă preamări. El nu se scoală spre a sprijini pe ai săi ; eu nimicesc cu puterea mea pe acei neînsemnați sfinți ca și pe cel răstignit și Dumnezeuul lor.

Numele arată vederat intenția și activitatea fiarei, — iată caracteristica numărului 666.

Numărul 666 oricât și oricum l-am privi și chiar în cea mai înaltă potență : tot șase rămâne. Șase înseamnă o unitate mare, dar nedeplină față de șapte, care e superior lui șase. Spre pildă : „De șase ori din nevoi te va scoate ; iar a șaptea oră nu se va atinge de tine răul“. (Iov, V. 19) La numărul 12, 6 nu se poate sui deoarece e numai de jumătate. Numărul șase în Apocalips e : *semnul lumii*. Tot asemeni numărul 3½ în contrast cu patru. În XII 6 și 14 ocure numărul șase ca semn de biruință — în aparență — a lumii asupra Bisericii. Șapte, doisprezece și patru, înseamnă cele efeptuite. De aceea scrie Ioan la VII 1 despre cei patru îngeri, stând la cele patru unghiuri ale pământului și douăsprezece mii se referă la cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

Numărul șapte e numărul conducător al Apocalipsului, al biruinței Bisericii asupra lumii. Cuprinzând în sine numărul 666 unimea, zecimea și sutimea înseamnă deoparte : marea putere și cutezanță a fiarei de alta că, în lupta față cu biserica a rămas fiara neputincioasă.

Și părintele Irineu a scris despre numărul 666 arătând că, Nabuhodonosor a așezat în câmpul Deira un chip de aur, înalt de 60 și lat de 6 coți (Daniil III 1).

Acest chip era simbolul puterii lumii și desigur aceste dimensiuni de 60 și 6 înseamnă mai mult, precum și numele câmpului Deira

sau Dura după Ezdra V. 9 înseamnă locul pierzării.

Se poate că scrierea numărului cu $\chi\eta\theta$ înseamnă, dupăce litera primă și ultima prescurtat — numele lui Hristos; iar litera ξ forma unui șarpe, ce în Apocalips XII 9 și XX 2 obvine ca simbol al satanei, Că din început numărul 666 a fost scris cu litere se vede din mărturia părintelui Irineu + 220 și din felul de a scrie acest număr $\xi\xi\chi\theta\theta\theta\theta$ și $\xi\xi\alpha\chi\theta\theta\theta\theta$.

Nimeni deci dintre cei dornici a ști că, numărul fiarei e numărul unui om, cu atât mai puțin a aceluia ce azi merge din biruință în biruință, nu, pentrucă, atunci am putea crede că, poate fi și un alt nume tot din șase litere compus, de pildă: E *Faraon* care a învins și împilat pe poporul Israel, în Babilon. Dar nu e nici acesta.

Părintele Irineu, o mărturie demnă de crezământ, ne spune că Apocalipsul l-a scris Evang. Ioan — după vedenia ce i s'a arătat sub împăratul *Domițian*, care a fost cel mai crud împărat păgân cu creștinii. El scrie în cartea a V c. 30: „Dacă ar fi făcut Evang. Ioan cunoscut — scris — numele celui ce se subînțelege sub numărul 666, ar fi putut să-l numească cu numele, pentrucă viziunea i s'a arătat către *finea* domniei lui *Domițian*, după acărui moarte s'a eliberat Evangelistul de pe insula Patmos.

Unii raționaliști, ca: Bleek, Schenkel, Renan, Hilgenfeld și alți exegeți vreau să scoată din numărul 666 uumele lui *Neron Cesar* $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$ scriindu-l cu litere ebraice și anume: $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$ = $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$ și totuș nu pot dovedi pentrucă $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$ se scrie cu caractere ebraice așa: $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$ și nu fără י = iod (i) și din aceste litere vreau să scoată numele lui: *Neron* $\kappa\alpha\iota\sigma\alpha\rho$. Să vedem: Nun=50 + Rêsch = 200 + Wav = 6 + Nun final = 50 + Kôph = 100 + Sămêch = 60 + Rêsch = 200 total 666. Dar socoata nu li-e bună pentrucă Nun final — din *Neron* e = 700 ca număr și nu 50 ce numără *Nun*, în corpul cuvântului, deci dă numărul 1316 în loc de 666; așa dar raționaliștii au căzut cu matematica lor, dar și altcum pentrucă Ioan a scris Apocalipsul în limba greacă și nu ebraică.

Rămâne deci că *fiara* e: *diavolul* și *numele numărului 666* = *potestatea romană*, care a exilat pe Apocalipticul Evangelistul Ioan.

Iubirea față de cei de departe.

În mod obișnuit, când vorbim despre iubirea creștinească ne gândim la acea atitudine personală caracterizată negativ prin înfrângerea egoismului, iar pozitiv, prin preferirea persoanei aproapelui și devotamentul total față de această. Adăugăm că termenul: *aproapele* e luat, în deobște, în înțelesul de persoană cu care, într'un fel sau altul, venim în atingere. Și de fapt, o astfel de persoană trebuie să fi avut, în primul rând, în vedere Mântuitorul, când ne-a poruncit să iubim pe aproapele nostru (Mat. 22, 39). Întâi fiindcă Mântuitorul n'ar fi putut porunci ceva ce n'ar fi corespuns naturii lucrurilor. Ori, natura iubirii implică tocmai întâlnirea unor persoane, deschiderea sufletească a uneia către cealaltă, a unui *eu* către un *tu* și stabilirea unui comuniuni între ele. În al doilea rând, fiindcă Mântuitorul, urmărind să împlinească toate lipsurile ordinii morale de până la El, a trebuit să împlinească și toate lipsurile referitoare la subiectul moral: la om.

Se știe cât de desconsiderat era omul în lumea păgână. E deajuns să ne amintim de instituția sclaviei. Pentru un grec de pildă, nu orice om era om. Grecul singur merita această cinste. Nu și sclavul. Sclavul era unealtă de lucru, și n'consecință, nu i se da altă prețuire decât aceea care se dă oricărei unelte. Dar chiar grecii, ei între ei, nu știau a se prețui după cuviință în cecece reprezentau ei ca persoane vii, concrete. Doctrina despre *eros* a unuia din cei mai mari filosofi ai lor: Plato, îi îndruma nu spre persoana semenului, ci spre desprinderea treptată de lumea de aci și înălțarea către o altă lume, către lumea ideilor, unde nu mai e posibilă decât o iubire a ideii binelui, a binelui impersonal, abstract. Plato cerea sacrificarea iubirii persoanei omenești, în favoarea iubirii unei abstracții.

La Evrei, e adevărat că se da mai multă atenție omului concret. Dar, respectul acesta al iudeului față de om nu trecea dincolo de granițele iudaismului. În general, evreii ocoleau pe străini, îi ignorau, ori îi priveau cu indiferență și, nu arareori, cu dispreț și ură.

Prin legea iubirii aproapelui, Mântuitorul avea să stabilească: față de păgâni, adevărul că obiectul iubirii trebuie să fie orice om cu care venim în atingere, indiferent de originea lui etnică și de starea lui socială; iar față de evrei, adevărul că aproapele nostru este orice

Unirea, munca și tăcerea fac puterea.

om, indiferent de originea etnică și de credința lui.

Așa dar, în general porunca creștină a iubirii aproapelui ne îndrumază atenția asupra oricărui om cu care venim în atingere. Asupra oricărui om fără deosebire de neam, de stare și de lege.

Intrebarea este acum: extinderea iubirii asupra persoanei semenului de acum și de aci, marchează ea însăși sfera conceptului iubirii creștine, sau sfera acestui concept se poate extinde și dincolo de această limită?

Ca să răspundem la această chestiune, trebuie să luăm în considerare faptul că omul nu aparține numai comunității prezente. Sau, mai precis, nu aparține prezentului comunității. Ci el aparține atât trecutului, cât și mai ales viitorului comunității în care este integrat prin naștere și prin felul său de viață. Trecutul aparține prin toată zestrea sa trupească și sufletească primită dela înaintași. Iar viitorului aparține prin urmașii pe cari-i va da și prin tot ce va transmite acestora ca faptă și creație proprie.

Dar apartenența la comunitatea înaintașilor, precum și la aceea a urmașilor ne obligă să lărgim sfera termenului *semen*, aplicându-l deopotrivă atât înaintașilor, cât și urmașilor. Semenul nostru este deci, nu numai omul care trăește lângă sau împreună cu noi. Ci și cei cari au trăit înainte sau vor trăi după noi. De pildă, semenul unui român nu este numai românul prezent, ci și românul strămoș și și românul urmaș.

Dacă însă, osebit de contemporani și se mai înșirue între semeni atât înaintașii, cât și urmașii noștri, atunci urmează că porunca iubirii ne obligă nu numai cu privire la ceice trăesc deodată cu noi, ci și cu privire la cei ce-au trăit înaintea sau vor trăi după noi. Drept că și unii și alții, și înaintașii și urmașii, sunt îndepărtați în timp de noi. Dar interior ei sunt împreună cu noi, și noi împreună cu ei. Prezența aceasta interioară a înaintașilor și urmașilor în firea celor ce trăesc în prezent, face cu puțință statornicirea unor legături de iubire între cei de azi și înaintași pe de o parte, între cei de azi și urmași pe de alta.

Deosebirea dintre iubirea față de semenul înaintaș, și aceea față de semenul prezent lângă noi, constă în faptul că aceasta din urmă are avantajul contactului direct dintre persoane, pe când cea dintâi ia naștere pe calea unui efort interior.

Mai încurcate sunt lucrurile cu iubirea față de semenul din viitor. Întâi pentru că această

iubire îmbracă un caracter mai abstract. Semeni din prezent și trecut știu că există sau că au existat în mod sigur. Pe câtă vreme, existența unor semeni într'un viitor mai îndepărtat nu mai este un lucru absolut sigur pentru omul de acum. Și atunci, cum să te devotezi pentru niște semeni cari s'ar putea și să nu existe?

Dar greutatea cea mai mare provine din altă parte.

În natura fiecărui om este adânc înrădăcinată tendința de a-și vedea personal roadele strădaniilor și jertfelor pe cari le face față de semeni. Deaceea, în deobște, omul e mai dispus să-și răsfângă iubirea sa asupra contemporanilor, asupra semenului care trăește lângă el, împreună cu el. Iubirea față de semenul de aci, ne pune în situația de a participa și noi la bucuria pe care i-o prilejuește iubirea ce i-o arătăm, participare al cărei ecou în sufletul nostru este un sentiment de vie și adâncă satisfacție. O astfel de satisfacție însă nu putem încerca în legătură cu iubirea față de semenul din viitor, pentru că nu putem participa personal la bucuria pe care i-o va pricinui odată, sacrificiile făcute de noi din dragoste față de el.

Dar tendința aceasta de a ne restrânge iubirea asupra semenului de lângă noi, nu poate justifica sacrificarea iubirii semenului din viitor. De sigur, în general trebuie să se dea întâietate iubirii față de omul viu, față de omul de lângă noi. Dar sunt împrejurări cari cer imperios restrângerea iubirii față de semenul de aci, în formarea semenului de viitor. Astfel, în împrejurările cari primejduesc viața comunității din care faci parte, iubirea față de cei mai apropiați ai tăi trebuie restrânsă în favoarea iubirii față de urmași, care, aceasta din urmă, în concret se manifestă ca jertfă pentru comunitatea în substanța căreia sunt dați semeni tăi din viitor.

Pe de altă parte restrângerea iubirii față de semenul de lângă noi în favoarea celui viitor e cerută și de idealul unei desăvârșiri, pe care suntem chemați să-l îndeplinim nu numai noi cei de acum, ci și cei din viitor. Conștiința că o comunitate nu-și împlinește destinul numai prin membrii ei actuali, ci și prin cei ce vor urma, obligă și ea pe fiecare ins care face parte dintr'ânsa, la unele sacrificii, pe cât de dureroase pentru cei din apropiere, pe atât de rodnice pentru cei din viitor.

De sigur, slujirea prin jertfelnică iubire a semenului din viitor e deosebit de grea. Ea are nu numai biruirea egoismului, ci și depă-

șirea unei atitudini morale, cum este aceea a iubirii celor de lângă noi. Pentru iubirea semenului din viitor ești chemat uneori să treci peste iubirea de soție, de copii, de rude, de prieteni, a semenilor nevoiași și neputincioși de lângă tine, și să mergi de pildă pe câmpul de luptă, spre a-i asigura aceleia condițiile venirii în viață și ale unui traiu mai bun.

Așa, precum în vremurile acestea este chemat din nou, fieștecarele dintre noi, să se smulgă dintr'ale sale și să porceadă, gata de jertfă, la luptă, pentru mai binele celor ce ne vor urma.

Iată cum iubirea față de cei depărtați de noi în timp, iubirea față de *departele* nostru se poate încadra deplin în porunca creștină a iubirii semenului.

D. I. Belu

Românii din Timoc.

1. Generalități.

Printre sutele de mii de Români cărora nu le-a fost dat după unirea cea mare să se alipească la sânul Patriei se numără și Românii de pe cele două maluri ale râului Timoc.

Ca și Românii din Torontal, din Macedonia și cei din Republica Moldovenească, aceste sufile deși în nemijlocită apropiere de granițele Patriei-mame au continuat să-și ducă amărăciunea vieții sub dominație străină rămânând niște sacrificiați ai convenționalismului diplomatic pentru o amicitie iluzorie care ne-a adus cele mai triste desamăgiri!

Și cu durere trebuie să recunoaștem că până n'tratât ni s'a dosit *problema timocenilor* de către naivii doritori de prietenii și alianțe încât cu drept cuvânt putem spune că aproape am renunțat la acești prea opresați conaționali ai noștri.

Ei încercuți de austeritatea regimului de supușenie și au înabușit orice gând și dorință iar noi fiind ținuți departe de aspirațiunile lor i-am crezut mulțumiți până ce cu vremea am început a-i uita.

Doar prin cărțile de școală dacă se mai pomenea de dânșii, încolo prea puțin ne-a fost să știm de soarta lor.

2. Realități istorico-geografice.

Cunoașterea situației amănunțite a timocenilor până acum n'a fost îngăduita nimănui cu scop de publicitate, cercetări s'au mai făcut în decursul vremii dar datele culese sunt date cu foarte multe rezerve.

După studiul filosofului german *Gustav Weigand*, fostul director al Institutului German din Lipsca și celorlalți filologi streini *Stoian Romansky*, *Dr. Iovan Cvijici*, etc. Românii s'a așezat în patrule lateral dintre Dunăre, Morava, Timoc și linia orașului Niș, venind din Banat și Oltenia în veacul al VIII-lea și toți se numesc *fereni* spre deosebire de frații lor *ungureni* care populează linia dealurilor sârbești din dreptul Orșovei și *vlașii* cari se întind în tot cuprinsul șesului (pustiei).

Di *Sandru Cristea* arată într'un studiu numărul Românilor din Serbia pentru anul 1930 de 408.658. Asta înseamnă că populația *Crainei* (Timoc-Morava) după numărătoarele lui St. Romansky și cu adaugirile lipsurilor sale s'ar urca la 53127 locuitori toți Români.

Ocupația de căpetenie este agricultura și creșterea vitelor. Iată cum descrie viața pastorală a acestor pașnici locuitori ofițerul prusian *Pirsch**) care în 1829 trecând pe acolo, nu găsește sârbi ci numai Români.

„... *Par ci par là, nous voyons tousjours des bergeres valaques groupés autour d'un feu ou s'occupant de leurs bestiaux*“, adică „...ici-colo vedem peste tot ciobani români strânși în jurul focului sau văzându-și de vite.“

Cei care trăesc în împrejurimile centrului industrial *Bor* sunt toți muncitori în minele de cărbuni de acolo.

3. Aspecte cultural-morale.

Dintru început Românii din Craina au fost sub dominație turcească. De-atunci stăpânirea otomană nu se îngrijea de manifestările lor spirituale. Ei se puteau desvolta în liniște numai să plătească birul cuvenit.

Odată cu stăpânirea sârbească lucrurile se schimbă radical. De la anul 1880 (trei generații) Românii noștri nu cunosc nici școală nici biserică românească. Pentru dânșii atât cartea cât și rugăciunea însemnează sârbie și nimic mai mult. Nici nu-și pot închipui cum ar putea cineva scrie ori ceti așa cum vorbesc ei românește ei nu cunosc decât alfabetul cirilic. Tot așa nu-și pot imagina cum ar fi o sf. liturgie pe limba lor.

La ei școli și biserici sunt numai la câte 3-4 sate una și acestea au fost date în grija câte unui preot sau învățător, refugiați din Rusia, potrivitându-se a fi tot oameni cu vicii. Din această pricină ei au ajuns să-și piardă în bună parte și credința și gustul de învățătură.

Din prilejul călătoriei sale pe acolo *Wei-*

*) Fl. Florescu, Rev. „Timocul“ Cact I, Anul 1941, pg. 14.

gand arată și această stare religioasă a Românilor din Timoc.

Dacă li s'a impus cultul și învățământul strein nu li s'a putut influența întru nimic limba, datinele și obiceiurile pe cari le păstrează intacte.

Ei vorbesc o limbă simplă, fără înflorituri și fără termeni radicali dar cu atât mai curată și românească.

Datorită faptului că s'au înstreinat de școală și biserică au ajuns la o lipsă de noțiuni și de cuvinte potrivite limbajului obișnuit. De pildă ei nu mai cunosc noțiunea de „împărtășire” de „patrafu” și nu zic „*merg la împărtășit*” ci „*merg la popa sub șorț*” Și o mulțime de alte expresiuni cari te duc cu gândul fie la o alunecare morală din cauza înstreinării de biserică, fie la o prea mare lipsă de vocabular din cauza lipsei de carte românească.

4. Remedii.

Aceste lucruri n'au ajuns a fi cunoscute, până în primăvara aceasta de când cu prizonierii români refugiați la noi în urma războiului germano-sârb.

În anii trecuți nu se putea gândi nimeni la cercetarea situației Românilor din Jugoslavia și Bulgaria. Încercese într'un an Di *Prof. Virgil Paul* din Timișoara să întreprindă o excursie de studii pe la Belgrad. A fost tăiat însă scurt de un coleg dela un liceu de-acolo: „Colege vezi-ți de treabă, te curăța imediat ai noștri!” Și s'a lăsat! ...Acum însă vremurile s'au schimbat. Stăpânitorii de eri nu mai sunt iar cei de azi înțeleg să trateze minoritățile altcum. Foștii prizonieri instruiți și lămurii în lagărele române despre rostul și chemarea lor în viitor s'au întors cu toții pe la vetrele lor ducând cu dânsii făclia românismului adevărat aprinsă în sfintele slujbe rostite în graiul românesc, a slovei străbune și a speranței că nu peste mult ne-o revedea.

Conducerea germană în concordanță cu cea română a elaborat un plan după care urmează să fie organizați și asistați în toate cerințele lor acești români lăsați până eri în complectă părăsire.

De-aceea Ministerul Propagandei Naționale a alcătuit o echipă de cercetători cari urma să plece la 20 Iunie 1941 în această regiune pentru susținerea unei ofensive culturale prin stabilirea tuturor necesităților cultural-religioase și organizarea pe baze românești a vieții colective a Românilor noștri din Serbia.

Din cauza evenimentelor survenite în ultimul timp acțiunea Ministerului a fost suspendată până la momentul oportun, când vom reveni.

Preot Ion Racoveanu-Nera

Catehetul dela Arad și Omiletul „Duh și Adevăr” dela Timișoara.

În ultima vreme, au apărut, una după alta, — mai întâi Catehetul, Omiletul mai apoi, — două reviste teologice care se dovedesc de un atât de real folos, încât te întrebi, dacă nu: cum de ne-am putut lipsi până acum de ele, atunci: cum de nu a fost pusă mai de curând această idee în practică.

Cateheza și predica sunt, după cum oricare dintre teologii noștri o știe, două dintre ramurile esențiale ale pastorației. Preotul, care liturgisește plină de taină liturgie lui Dumnezeu, atunci când catehezează și predică, nu mai vorbește cu cerul, ci cu oamenii. Și dacă pentru vorbirea cu cerul, în afara regulilor rituale liturgice aceleași și rugăciunilor aceleași, preotul se poate ruga cu real folos, fără înfeudarea sufletului său în prea multe reguli și forme științifice, oricând și oriunde, pentru a vorbi cu omul și a-l învăța traiul întru Domnul, preotul trebuie să se pregătească din vreme cu arme duhovnicești dintre cele mai prețioase, în lupta din ce în ce mai grea cu dușmanii mântuirii noastre.

De aceea, chiar inițiativa de a pregăti buni preoți cateheti și buni preoți omileți este demnă de creștinească laudă; această inițiativă vădind alese preocupări și străduințe în folosul Preașfintei noastre Biserici ortodoxe, în inimile celor ce le au.

De îndoită bucurie a fost cuprinsă inima mea însă, privind frumoasele înfăptuiri dela Arad și Timișoara. Într'o parte, la Arad, a aflat pământ roditor ideea unei reviste catehetice și lucrător harnic, care să o îngrijească, în *Profesorul de teologie Vintilă Popescu*, un recunoscut și valoros catehet; în altă parte a aflat pământ roditor ideea unei reviste omiletice și îndrumător mărinos, care să o patroneze, în *P. S. S. Episcopul Dr. Vasile Lazarescu*.

La Catehetul din Arad colaborează studenții teologi, în epoca lor cea mai favorabilă de creștere și creație; la alta, Omiletul „Duh și Adevăr” din Timișoara colaborează mintea deplin formată și experiența păstorului de suflete, ce alege vorba și iarba turmei sale.

Ultimul număr: 3-4, Martie-Aprilie, 1941 din *Catechetul* ne prezintă următorul cuprins prețios: Profesor V. Popescu: *Copilul și biblia*; V. Giurgiu: *Manifestări antimorale și antisociale la copil și combaterea lor*; Presv. B.: *Intuiția în catehizare*; M. Terentie: *Viața religioasă la copil și adolescent*; N. Nedelcu, stud.: *Bunurile materiale în lumina creștinismului*; V. Gudu, stud.: *Rolul acțiunii în educația voinții*; Coste Ioan, stud.: *Plan de lecție la cl. V-a primară*; G. Zorlențan, stud.: *Sugestia și imitația în educație*; L. Lipovan, stud.: *Autoritatea și supunerea*; I. Ghencea, stud.: *Metode de cunoaștere a copilului*; T. R. Floruțiu, stud.: *Arbitraj kantian*, etc.

Alături de lecția practică, se împletește armonios teoria științifică, alături de cuvântul profesorului aleargă tinerește cuvântul studentului, iar, ici pe colo, se aude și sfatul câte unui preot ce are câte ceva important din experiența sa să spună.

Numărul prim, din Omiletul „Duh și Adevăr“ de pe Iulie 1941 are următorul cuprins: Dr. Șt. Cioroianu: *Prima brazdă*; Tr. V. Faur: *Credința mântuitoare*; M. Bănescu: *Misionarismul muncitorului român*; G. Relea: *Gadarenii*; Pr. C. Bântu: *Patriotismul*; Pr. M. Șora: *Puterea rugăciunii*; Pr. V. Vlăduceanu: *Cruciada anticomunistă*; Pr. R. Nera: *„Miluește-ne pe noi“*; Pr. V. Vlăduceanu: *Revista cărților, Sinaxar și Ecouri*.

Revista ne dăruiește astfel un prețios mă-nunchiu de predici duminicale și ocazionale. Remarcabile sunt preocupările actuale ale acestor predici și obiectul lor, sintetizat, peste tot într'un mod reușit, în titlul din fruntea lor. Regretăm însă, lipsa completă a unei părți teoretice științifice, natural referindu-se exclusiv la predică, care să se amestece cu praxa atât de luminos exemplificată a predicilor multe și diferite din acest număr.

Ne-am mai permite apoi o modestă sugestie, în necunoștința poate de cauză a viitorului program al revistei și a greutăților ei, inerente începutului, dar de mult folos pentru preotul omilet dela sate: o oferire nevoilor lui și lipse-lor lui multe a predicilor mai apropiate de preocuparea lui imediată; o oferire, deci, în cadrul revistei, a **predicilor duminicale lunare ce vin**, sau o schiță sumară a lor, cu îndegetările de rigoare, dacă această doleanță ar ocupa mult loc. Și atunci nu ne îndoim că revista va fi la înălțimea neegalată pe țară ortodoxă a chemării sale și a folosului său.

Deocamdată, bucuria noastră e destul de mare și așa, și le urăm să propășească, în spi-

ritualitatea noastră națională românească și ortodoxă, în cât mai mulți cititori abonați și colaboratori emeriți.

Prof. Dr. Petru Rezuș

ȘTIRI

Pomenirea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria. Împlinindu-se aniversarea morții marilor ctitori ai României, eri s'a săvârșit și în Biserica noastră catedrală parastas pentru pomenirea lor. Niciodată nu a fost mai actuală și mai nimerită pomenirea bunilor noștri conducători de zile grele ca azi când destinul ne-a supus unei noi și serioase încercări.

Basarabia cucerită de la Ruși. Pe ziua de 18 Iulie și cel din urmă sat al Basarabiei a fost cucerit de bravele noastre trupe. Astfel în mai puțin de o lună s'a luat înapoi cu jertfe grele aceea ce Rușii comuniști au ocupat prin vicieșug din slăbiciunea altora...

Donația salariaților eparhiei Caransebeșului pentru armată. Preoții și funcționarii eparhiei noastre cu toate greutățile vremurilor au votat suma de lei 60.000 pentru ajutorarea acelor cari își varsă sângele departe de vatra lor. Gestul preoțimei care în toate ceasurile grele și-a înțeles chemarea grăește dela sine.

Impozitul echivalent, în baza adresei Ministerului Finanțelor, Direcția Timbrului, cu Nr. 101.087 din 15 Iunie a. c. a percepe: a) în parohiile rurale asupra mobilelor evaluate peste un milion Lei — cele evaluate sub această sumă nefiind impozabile — iar în cele urbane peste 3 milioane Lei. Se impune deci numai partea ce depășește suma de unu resp. trei milioane Lei. În valoarea de un milion Lei nu intră valoarea lăcașurilor sfinte, bisericile cu inventarul lor, acelea fiind scutite de imp. echivalent. Conform aceluiaș ordin sunt scutite și sesiunile parohiale, bisericesti și cantonale primite prin Reforma agrară, proprietarul acestora fiind Statul. Despre aceste imobile preoții vor produce acte — certificat dela foaia cadastrală — sunt scutite în fine creanțele și orice alte valori mobiliare. Când adresa de mai sus nu se respectă, precum și atunci când comisiunile fac impuneri exagerate, preoții sunt îndrumați a face apel. (Un bun ghid în această materie este operațiunea d-lui Dr. Cornel Iancu juriconsultul eparhiei Aradului, pe care eventual îl vom reproduce într'un proxim număr și în Foaia Diecezană).

„BANCA POPORALĂ“

Institut de credit și economii s. p. a. Caransebeș. Inreg. în Reg. soc. banc. Nr. 13/941.
Cap. lei 10.000.000. Rez. lei 800.000.

BILANȚ SEMESTRIAL

încheiat la 30 Iunie 1941.

ACTIV: Cassa: a) Numerar efectiv lei 894.603, b) Disponibil la B.N.R. lei 51.017; Portofoliu de titluri: Titluri rom. cu venit fix: Ef. publ. val. nom. lei 689.000 v. r. 342.000; În portof. v. r. 111.000; Gajate v. r. 231.000, lei 341.275; Cu venit variabil: a) Acții cot. la

bursă v. n. 103.000 v. r. 140.000; gajate v. r. 140.000 lei 140.680, b) Acții necot. la bursă v. n. 701.000 v. r. 592.600 v. r. 359.000 v. r. 233.000 lei 591.620; Plasamentul fond. de rez.: Ef. publ. garantate de stat v. n. 416.000, v. r. 266.000 v. r. 106.000 v. r. 160.000 lei 265.640; Port. de scont, plătit în țară: a) în portofoliu lei 5,771.450, b) reescont. lei 634.550; Deb. din țară: Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Apr. 1934 (cota rămasă) a) în portof. lei 14,789.508, b) reescont. la Băncii lei 91.705; Imob.: a) pentru uzul propriu lei 2,456.000, b) pentru vânzare lei 1,102.000; Mob. lei 2; Cont. div. deb. lei 91.084; Cont. transit. deb. Ef. Fond. Pensie lei 1,108.800; Cheltuieli de adm.: a) Salarii și indemnizații lei 279.400, b) Div. lei 120.989; Imp. și taxe lei 86.982; Dob. plătite lei 39.310 Totalul Activului lei 29,498.207.

PASIV: Cap. soc. lei 10,000.000; Fond de rez. statutar lei 375.100; Fond de amort. lei 290.000; Dif. de curs la portof. de titluri lei 177.415; Fond de pensii și ajutoare a funcț. lei 1,108.800; Dep. spre fructif.: Din țară: Nom. pe livr. de economii pe termen lei 2,498.069; Dep. vechi red., nereclamate, lei 640.304; Creditori noi nered. lei 230.297; Angaj. de reescont.; în țară la B.N.R. provenite din efecte scont lei 634.550; În conversiune la Bănci (cota rămasă) lei 91.705; Ef. de plată: în țară lei 12,350.000; Dividende neridicate lei 143.800; Conturi transitorii creditoare lei 23.936; Dob. încasate lei 677.332; Venitul portof. de titluri lei 37.110; Venitul imobilelor lei 102.800; Beneficii div. lei 116.988; Totalul Pasivului lei 29,498.207.

CONTURI DE ORDINE: Debit: Cauțiuni statutare lei 350.000; Ipot. și garanții div. în portof. lei 10,149.283; Depozite de titluri și alte valori în păstrare lei 141.955; Ipoteci date de bancă lei 12,350.000 Totalul Debitului lei 22,991.238. Credit: Deponenți de cauțiuni statutare lei 350.000; Deponenți de ipoteci și garanții diverse lei 10,149.283; Deponenți de titluri și alte valori în păstrare lei 141.955; Creditori garantați cu ipoteci date de bancă lei 12,350.000. Total Credit lei 22,991.238.

Caransebeș, la 30 Iunie 1941.

ss. **I. Tătariu**, dir. gen. expert cont.

ss. **C. Călțion**, dir. exp. cont.

Consiliul de administrație,

ROMÂNIA

Tribunalul Caransebeș, ca instanță a firmelor.

Dos. Nr. F soc. 96.

Prezentul bilanț brut semestrial al Băncii Poporale s. a. din Caransebeș, încheiat la 30 Iunie 1941, după această instanță, vizat de Noi, potrivit art. 39 din legea pentru organizarea comerțului de bancă și care urmează a fi publicat în Buletinul Oficial Bancar, este conform cu exemplarul după la Nr. Intr. 8297 din 15 Iulie 1941 dela dos. Nr. F soc. 96, păstrat la acest Tribunal.

Caransebeș, astăzi, 15 Iulie 1941.

Președinte, P. POPOVICI ss. L. S. Grefier, INDESCIF.

— OFICIUL P. T. T. CARANSEBEȘ —
(Județul Severin)

Nr. 2245 — 17 Iulie 1941.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de **25 Iulie 1941** se va ține în Cancelaria Oficiului P. T. T. Caransebeș **ora 10** o licitație publică pentru darea în antrepriză pe termen de 2 (doi) ani a transportului expe-

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial

dițiilor poștale între Oficiul poștal și Gara C. F. R. Caransebeș.

Domnii amatori vor prezenta oferte închise însoțite de garanție provizorii de 5% conform L. C. P.

Diriginte,

Indescifrabil

JUDECATORIA MIXTĂ CARANSEBEȘ

Secția cf. Nr. 592 — 1941.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Firma Banca Graniței din Caransebeș contra următorului Jurca Ion și soția Jurca Magdalena dom. în Bolvașnița. la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiune execuțională în baza art. 144 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în cf. a comunei Bolvașnița circumscripția Tribunalului Caransebeș, în coala cf. Nr. 389 Nr. de ord. A 1 Nr. top. 1903 fănaț în dealul mic 1 jugh. 344 stp. prețul de strigare 6480 lei, imobilul cuprins în coala cf. Nr. 456 a comunei Bolvașnița Nr. de ordine A 1 Nr. top. 1902 arabil în Dealul Mic 1 jugh. 810 stp. prețul de strigare 5520 lei, imobilul cuprins în coala cf. Nr. 466 a comunei Bolvașnița Nr. de ordine A 1 1-4 Nr. top. 1767 arabil în coasta Ungurului 633 stp. Nr. top. 1768 Grădină în coasta Ungurului 683 stp. Nr. top. 1769 arabil în coasta Ungurului 910 stp.; Nr. top. 1770 Pădure în coasta Ungurului 1273 stp. prețul de strigare 7560 lei, imobilul cuprins în coala cf. Nr. 483 a comunei Bolvașnița Nr. de ord. A 1 1-2 Nr. top. 1790 Fănaț în coasta Ungurului 207 stp. Nr. top. 1791 arabil în coasta Ungurului 568 stp. prețul de strigare 2800 lei, imobilul cuprins în coala cf. Nr. 509 a com. Bolvașnița Nr. de ord. A 1 1-2 Nr. top. 2030—1 arabil în Satu Bătrân 75 stp., Nr. top. 2030—2 arabil în Satu Bătrân 665 stp. preț de strigare 2000 lei, imob. cuprins în coala cf. Nr. 547 a com. Bolvașnița Nr. de ord. A 1 1 Nr. top. 145 Grădină în Intravilan 410 stp., A 2 Nr. top. 210 arabil în Intravilan 667 stp. prețul de strigare 960 lei și 1600 lei, A 3 Nr. top. 913 fănaț în Dealu Vârtopt 1 jugh. 904 stp. prețul de strigare 320 lei, A 4 Nr. top. 1753 arabil în coasta Ungurului 508 stp. preț de strigare 1680 lei, 2/3 parte de sub B 5-6 din imobilul cuprins în coala cf. Nr. 575 a com. Bolvașnița Nr. de ord. A 1 1 Nr. top. 715 fănați în Prible 2 jugh. 116 stp. prețul de strigare 10.960 lei în fine imobilul cuprins în coala cf. a com. Borlova Nr. de ordine A 1 1-2 Nr. top. 832 fănaț în luncă 196 stp., Nr. top. 833 fănaț în luncă 948 stp. prețul de strigare 3840 lei pentru încasarea creanței de 20.000 lei capital, interese de 6½%, dela 1 Octomvrie 1940 cheltuieli de proces și executare de 2370 lei fixate până acum, cheltuieli de 927 lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **28 Iulie 1941, ora 10** la Primăria com. Bolvașnița Caransebeș la 31 Martie 1941.

judecător :

dir. c. f.

Dr. B. Ștuiber m. p.

Dim. Lăzărel m. p.

Pentru conformitate dir. c. f.

L. Lăzărel

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș